



OČENJUJEMO

Gledališče

Daniel Glattauer: Čudežna terapija

Mestno gledališče ljubljansko

★★★★★

Predstava *Čudežna terapija* bi prav lahko bila popolna polomija. Pravzaprav bi morala biti popolna polomija in presenetljivo je, da to navsezadnje sploh ni. Problem je namreč preprosto v Glattauerjevem tekstu, ki postavitvi predhaja in naj bi nastal v času, ko je avtor sam obiskoval petmesečno šolanje za psihosocialnega svetovalca. Osnova teksta (in kaj več od osnove ta tekst niti ne ponuja) je taka: mož in žena prideta na zakonsko psihoterapijo, ker živita v stalnem, nenehnem sporu. Psihoterapevtka poskusi z nekaj vajami, ki ne delujejo, zato poseže po »čudežni terapiji«; s klientoma zamenja vloge in jima omogoči postati »psihoterapevt za eno seanso«, združita se v skupnem cilju: pomagati njej, ki nenadoma postane nemočna klientka. To je vse, kar tekst ponudi. Opozori na nekaj klasičnih zakonskih težav, ki rezultirajo v komunikacijski blokadi, pri čemer se v pogovoru s psihoterapevtko razkrijejo reči, kot so prevara, enostranska vzgoja otrok (za otroke skrbi pretežno žena), stresni službi, utrujenost, naveličanost, rutiniranost, egocentrizem itd. Popreproščeni odgovor na leta zamer, jeze, frustracij,

žalosti, nezmožnosti komunikacije, egoizma ... ponudi Glattauer v »čudežni terapiji«, katere posledice so koncentriranje na pozitivne plati partnerja in odnosa ter sodelovanje, predrtje komunikacijske bariere med partnerjema. Očitno pet mesecev šolanja ni bilo dovolj, da bi Glattauer v besedilo vnesel kaj takega, kar bi – tako ali drugače – segalo prek horizonta pričakovanja, pa če govorimo o psihoterapevtskih metodah, značajih ali pa naravi problemov, s katerimi se lika soočata. Pomembno je razumeti to podstat, ki je vsebinsko relativno prazna, kajti iz tovrstnega besedila je praktično nemogoče postaviti ambiciozno, idejno polno predstavo (zaradi česar je z določenega zornega kota seveda vprašljiva sama odločitev za izvedbo tega besedila), kajti na vsak način mora to ostati sproščena, enostavna, lahkotna ... komedija, ki je na problemski ravni scela impotentna.

Ampak (!) postavitev Tijane Zinajić učinkovito zabriše toliko praznin besedila, kolikor je le mogoče. Drama vsekakor omogoča (če ne celo po malem zahteva) zdrs v prazno gledališko delo, ampak Tijana Zinajić se tem preprekam izogiba, kolikor je mogoče spretno, zlasti z odličnim branjem vseh treh likov, ki rezultira v natančni, dodelani igri, ki vsaj navidezno premosti nekatere klišeje, vpisane v značaje. Vsekakor gre pohvaliti tudi celotno igralsko ekipo, ki so jo sestavljali Tanja Ribič,

Uroš Smolej in Tjaša Zeleznik.

Igra je bila dovolj prepričljiva in natančno naštudirana, da so šale, ki sicer niso prav posebej smešne (ali celo izvirne), izzvenele sveže, posrečeno ter simpatično. Predstava je tekoča, zelo atmosferična, sklenjena, dobro funkcionirata tudi minimalistična scenografija in glasba.

Največ, kar lahko predstava te vrste ponudi gledalcu, je zagotovo neka odprta, lahko dostopna vstopna točka na področje, ki je pogosto obteženo z osebnimi izkušnjami, ki so lahko boleče, nerazumljive, zagatne ... Predstava s sproščenostjo, prijetno atmosfero, uigranostjo itd. daje prijeten potujitveni efekt in ponuja možnost distančnosti, s katero deluje kot nekakšna psihoterapija tudi za gledalce, kar je še kar posrečeno. Seveda pa je pri tem nujno upoštevati, da je tak učinek lahko v polnosti dosežen le pri gledalcu, ki si ne obeta vrhunskega, idejno bogatega gledališkega dela, temveč se je prišel v gledališče predvsem sprostit, po možnosti pa – to je najbrž idealno – nima prav širokega arzenala znanja s področja psihologije (in sorodnih ved). Ampak, kot rečeno v začetku, predstava bi s tem izhodiščem skoraj gotovo morala biti polomija, pa to ni. Je lušno gledljiva predstava, katere največji plus je uigranost igralske ekipe, ki zagotavlja prijeten, neobremenjen večer.

ANJA RADALJAC

